

PM 2005 RVII (Dnr 326-4886/2004, 326-220/2005)

Lägesrapport från genomförandegruppen för utbyggnad av bostäder med särskild service till funktionshindrade

Bostäder åt psykiskt funktionshindrade

Skrivelse från kommunstyrelsens handikappråd

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Lägesrapporten från genomförandegruppen för utbyggnad av bostäder med särskild service till funktionshindrade godkänns.
2. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att utreda behovet av regionala planeringsgrupper för utbyggnaden av bostäder med särskild service till personer med fysiska och psykiska funktionshinder.
3. Skrivelsen från kommunstyrelsens handikappråd om Bostäder åt psykiskt funktionshindrade anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Margareta Olofsson anför följande.

Bakgrund

Lägesrapport från genomförandegruppen för utbyggnad av bostäder med särskild service till funktionshindrade

Genomförandegruppen leds av socialtjänstnämnden och består i övrigt av representanter från stadsdelsförvaltningar, stadsledningskontoret, gatu- och fastighetskontoret (nuvarande markkontoret) och stadsbyggnadskontoret. Gruppen fungerar sammanhållande för utbyggnaden av bostäder med särskild service till funktionshindrade i hela staden. Socialtjänstnämnden har godkänt gruppens lägesrapport för 2004 och gett förvaltningen i uppdrag att systematisera insamlandet av uppgifter om behov av särskilda boenden. Ärendet överlämnas för kännedom till kommunstyrelsen.

Bostäder åt psykiskt funktionshindrade

Kommunstyrelsens handikappråd tar i en skrivelse upp behovet att skaffa bostäder till personer som är psykiskt funktionshindrade. Rådet vill att kommunstyrelsen uppdrar åt stadsdelsnämnderna att mer aktivt skaffa lägenheter och hänvisar till att inköp av lägenheter kan finansieras av pengar som fastighets- och saluhallsnämnden har.

Remisser

Lägesrapport från genomförandegruppen för utbyggnad av bostäder med särskild service till funktionshindrade

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret instämmer i socialtjänstnämndens beslut att ge socialtjänstförvaltningen i uppdrag att systematisera insamlandet av uppgifter om behovet av särskilda boenden.

Bostäder åt psykiskt funktionshindrade

Skrivelsen har remitterats till stadsledningskontoret och socialtjänstnämnden.

Stadsledningskontoret påtalar att enligt stadens budget för 2005 ska stadsdelsnämnderna förbättra livssituationen för personer med psykiska funktionshinder. I bokslutet 2000 och 2001 avsattes sammanlagt 295,6 mnkr för att stimulera utbyggnaden av olika boendeformer för psykiskt och fysiskt funktionshindrade. Behovet av boenden för personer med psykiska funktionshinder är fortfarande stort. Enligt utbyggnadsplanerna kommer ett flertal lägenheter att färdigställas inom de närmaste åren. Stadsledningskontoret anser det vara viktigt att alla stadsdelsnämnder fortsätter med sin planering av boenden för psykiskt funktionshindrade. Skrivelsen anses därmed vara besvarad.

Socialtjänstnämnden anser att det är hela stadens angelägenhet att bostäder med särskild service inrättas. Socialtjänstnämnden anför att det inom en treårsperiod finns behov av olika former av stödboenden och utökat boendestöd för cirka 550 personer med psykiska funktionshinder. För att stimulera utbyggnad har det avsatts särskilda stimulansbidrag för boenden till fysiskt och psykiskt funktionshindrade samt hemlösa med psykiska funktionshinder. För närvarande pågår arbete med cirka 130 objekt som omfattar 550 lägenheter. Vidare anför nämnden att gatu- och fastighetskontoret köper bostadsrätter på uppdrag av stadsdelsnämnderna. Sådana inköp kan emellertid bli svåra att försvara på grund av höga ombyggnads- och anpassningskostnader och prisbilden i Stockholms innerstad.

Mina synpunkter

Staden stimulerar utbyggnaden av särskilda boenden genom stimulansbidrag till stadsdelsnämnderna, men behovet av olika former av boende för personer med funktionshinder är fortfarande stort.

Kommunstyrelsens handikappråd vill att stadsdelsnämnderna mer aktivt ska skaffa lägenheter till personer med psykiska funktionshinder genom att köpa bostadsrätter. Denna möjlighet finns redan idag och kan vara en utväg i särskilda fall. Jag instämmer i handikapprådets önskan att öka antal boenden för personer med psykiska funktionshinder men anser inte att stadsdelsnämnderna aktivt ska uppmanas att köpa bostadsrätter.

Min bedömning är istället att det är nödvändigt att se över hur den stadscentrala samordningen av planeringen kan utvecklas och stadsdelsnämndernas incitament ökas för att utbyggnaden av boenden ska kunna fortskrida i den takt som planeras. Idag kan stadsdelsnämnderna söka kompensation för utbyggnad och vissa investeringskostnader men ytterligare stimulansåtgärder kan behövas. I ärendet om resursfördelningssystem för socialpsykiatri som är på remiss i staden föreslås fortsatta analyser av boendekostnaderna för att se om det går att införa en särskild variabel för boenden. Ett syfte med en sådan variabel är att stimulera utbyggnaden av bostäder vilket jag ser som positivt.

Ett sätt att förstärka planeringen är att införa ett stadsövergripande datasystem för särskilda boenden. Det är ett förslag som för närvarande remissbehandlas i staden. Idag finns regionala förmedlingsgrupper i staden vars uppgift är att förmedla särskilda boendeformer. Det bör övervägas att även inrätta regionala planeringsgrupper för att öka det stadsövergripande perspektivet vid planering av bostäder med särskild service. Sådana grupper finns för planering av särskilda boenden inom äldreomsorgen. Kommunstyrelsen har i 2005 års budget i uppdrag att se över ansvar och organisation för bland annat de genomförandegrupper för olika boendeformer som finns. Frågan om regionala planeringsgrupper bör beaktas i samband med detta uppdrag.

En ökad regional planering i staden bör tillsammans med ett övergripande datasystem kunna bli kraftfulla verktyg för att tillgodose behovet av särskilda boenden för personer med fysiska och psykiska funktionshinder.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Lägesrapporten från genomförandegruppen för utbyggnad av bostäder med särskild service till funktionshindrade godkänns.
2. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att utreda behovet av regionala planeringsgrupper för utbyggnaden av bostäder med särskild service till personer med fysiska och psykiska funktionshinder.
3. Skrivelsen från kommunstyrelsens handikappråd om Bostäder åt psykiskt funktionshindrade anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Stockholm den 18 augusti 2005

MARGARETA OLOFSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Alla skall ha rätt till ett bra boende. Inom handikappomsorgen ska valfrihet råda både vad avser val av boendeform, och rätt att välja boende i olika stadsdelar. För att detta ska vara möjligt krävs det att det finns boenden i den utsträckning som behövs. Det är därför mycket angeläget att staden vidtar ytterligare åtgärder för att öka utbyggnaden av bostäder med särskild service för funktionshindrade.

Funktionshindrade ska garanteras ett bra boende utifrån den enskildes behov. Bristen på platser i gruppboenden leder bland annat till att unga vuxna tvingas bo kvar på elevhem, trots att de behöver och önskar bo med andra vuxna människor i gruppboende. Andra bor kvar hemma hos sina föräldrar. Det finns även ett stort behov av gruppboende, service/stödboende för gruppen psykiskt funktionshindrade. Denna grupp är idag mycket utsatt sedan man inom landstinget dragit ner på resurserna inom den psykiatriska vården.

Arbetet med utbyggnaden av bostäder för funktionshindrade kräver en betydligt mer långsiktig behovsanalys än vad som framgår av ärendet. Staden bör också ta fram en tidtabell för när platsbristen realistiskt kan vara åtgärdad. En förutsättning för en bra utbyggnad av gruppboenden är att förslagen kommer in tidigt i planprocessen. Staden bör bevaka detta i ökad utsträckning för att säkerställa byggandet av fler gruppboendestäder. I sammanhanget är det av central vikt att ett stadsövergripande perspektiv anläggs på planeringen.

Om vi lyckas i vår ambition att anpassa samhället efter allas behov kommer också kraven på specialinsatser att kunna minska. I framtiden ska inte en funktionsnedsättning behöva bli ett hinder för att fullgott eget boende. Nyproducerade flerfamiljshus och den yttre miljön kring bostäderna bör så långt det är möjligt anpassas till människor med funktionshinder. Det kommer

dock alltid att finnas situationer som kräver ytterligare anpassning för att enskilda ska kunna klara sin vardag. Det är viktigt att handikapporganisationer och anhörigföreningar medges möjlighet att delta i planeringen av boendet.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Kristina Alvendal* (alla m), *Lotta Edholm* och *Abit Dundar* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Lägesrapport från genomförandegruppen för utbyggnad av bostäder med särskild service till funktionshindrade

Genomförandegruppen som började sitt arbete 2001 leds av socialtjänstnämnden och består i övrigt av representanter från stadsdelsförvaltningar, stadsledningskontoret, gatu- och fastighetskontoret och stadsbyggnadskontoret. Gruppen ska fungera sammanhållande för utbyggnaden i hela staden. Gruppen ska bland annat skaffa kunskap om behovet och planerade utbyggnader, göra kvalitetsbedömningar samt granska finansieringen av projekten. Gruppen ska också svara för kontakter med berörda myndigheter i utbyggnadsfrågor och informera olika intressenter. Lägesrapport har lämnats till socialtjänstnämnden årligen. Enligt verksamhetsprogrammet för socialtjänstnämnden ska förvaltningen också för 2004 lämna lägesrapport till nämnden om arbetet i genomförandegruppen. Genomförandegruppen har sammanträtt sex gånger under 2004.

Bostäder åt psykiskt funktionshindrade

Kommunstyrelsens handikappråd tar i sin skrivelse upp behovet att skaffa bostäder till psykiskt funktionshindrade. Rådet vill att kommunstyrelsen uppdrar åt stadsdelsnämnderna att mer aktivt införskaffa lägenheter åt psykiskt funktionshindrade och hänvisar till att inköpen av lägenheter kan finansieras av pengar som fastighets- och saluhallsnämnden har för dylika insatser. Till rådets skrivelse bifogas ett tjänsteutlåtande från gatu- och fastighetskontoret som svar på ett ärende från Östermalms stadsdelsnämnd. Stadsdelsnämnden har behandlat ett medborgarförslag om bland annat att förvaltningen ska köpa en bostadsrätt med cirka 15 rum för att omvandla den till särskilt boende för cirka 12 personer med psykiska funktionshinder. Stadsdelsnämnden beslutade anhålla hos fastighets- och saluhallsnämnden om utredning av kostnaderna för ett dylikt projekt.

Lägesrapport från genomförandegruppen för utbyggnad av bostäder med särskild service till funktionshindrade

Socialtjänstnämnden beslöt den 30 november 2004 följande

1. Socialtjänstnämnden godkänner lägesrapporten.
2. Socialtjänstförvaltningen får i uppdrag att systematisera insamlandet av uppgifter om behovet av särskilda boenden
3. Socialtjänstnämnden överlämnar ärendet för kännedom till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden *Margareta Olofsson m.fl.* (v) och ledamöterna *Monika Lindh m.fl.* (s), bilaga.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden *Peter Lundén-Welden m.fl.* (m), ledamöterna *Ann-Katrin Åslund m.fl.* (fp) och ledamoten *Désirée Pethrus Engström* (kd), bilaga.

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande av den 10 november 2004 har i huvudsak av följande lydelse.

Som grund för arbetet i genomförandegruppen ligger ”Plan för utbyggnad av bostäder med särskild service som antogs av socialtjänstnämnden den 20 november 2000 och godkändes av kommunfullmäktige 2001. Planen omfattar bedömning av utbyggnadsbehov fram till år 2006.

Behovsbilden

I utbyggnadsplanen anges för perioden 2001 – 2005, behov av 410 lägenheter i gruppboendestäder eller ca 70 nya gruppboendestäder för personkrets 1 och 2 i LSS. En uppföljande behovsinventering har gjorts som visar på liknande siffror.

Genomförandegruppens arbete ska också omfatta utbyggnad av bostäder för personer med psykiska funktionshinder. Efter diskussioner med stadsdelsförvaltningarna och enheten för hemlösa har framkommit att det i staden finns behov av olika former av boenden såsom gruppboende, serviceboende/stödboende och liknande för ca 400 personer under en treårsperiod till 2006. I antalet ingår personer som idag finns på sjukhem och HVB och som bedöms behöva annat boende. Behovet av boenden ska kartläggas ytterligare under 2005.

Genomförandegruppen har under året diskuterat att det vore bra om man i staden årligen på ett mer systematiskt och enhetligt sätt inhämtade uppgifter om behovet av särskilda boenden.

Utredningsobjekt

För arbetet med utbyggnaden har tagits fram en objektslista för utredning och planering av gruppboendestäder. En noggrann genomgång av samtliga objekt tänkbara för särskilda boenden sker kontinuerligt i samråd med stadsdelsförvaltningarna. För närvarande pågår arbete med ca 150 olika objekt som omfattar 547 lägenheter.

Färdigställda bostäder

Från 2001 till utgången av år 2004 kommer 229 nya lägenheter ha färdigställts i bostad med särskild service. Av nytillskottet utgör 55 lägenheter ersättning för gruppboendestäder i s k äldre norm.

Planerad utbyggnad med mera

Om alla planerade objekt följer den tidplan som finns beräknas ytterligare ca 315 nya lägenheter stå klara under 2005 och 2006. Utöver detta finns planering för ca 175 lägenheter 2007 och 2008.

Det är hela stadens angelägenhet att bostäder med särskild service inrättas. Genomförandegruppen har därför aktualiserat diskussioner om hur samverkan och ansvarsfördelning ska ske mellan stadens förvaltningar vid planering av bostäder för särskilda behov. Under året arrangerades en konferens med deltagare från stadsdelsförvaltningar och de tekniska förvaltningarna för att diskutera bättre och effektivare samverkansformer. Bland annat diskuterades hur man i ett tidigt skede i planeringen kan lämna synpunkter och önskemål samt hur man sedan följer projektet.

En checklista med olika moment att tänka på i planeringsprocessen ska utarbetas.

Genomförandegruppen har också träffat företrädare för FB Servicehus AB och då anmält intresse för lokaler som eventuellt friställs i samband med servicehusutredningen..

Finansieringsfrågor

Genomförandegruppen har kontinuerligt diskuterat finansieringsfrågor. Det har gällt dels hur resurser ska fördelas till investeringar och dylikt, dels hur resurser ska garanteras till driften av gruppboendestäder. Gruppen har lyft fram problematiken med att ambitionen att bygga ut kan hamna i konflikt med finansieringen för driften av och svårigheter med personalrekrytering till gruppboendestäder.

För utbyggnaden har avsatts 295,6 mnkr i stimulansbidrag för nybyggnad av gruppboendestäder för funktionshindrade. Bidrag ges enligt följande.

<i>Projektering och projekteringskostnader</i>	<i>0,5 mnkr per nytt gruppboende</i>
<i>Nya lägenheter</i>	<i>0,3 mnkr/ ny lgh i ett gruppboende</i>
<i>Beställarstöd</i>	<i>0,1 mnkr per nytt gruppboende</i>
<i>Startkostnader</i>	<i>0,5 mnkr per nytt gruppboende</i>

Stadsdelsnämnderna ska skriva s k inriktningsärenden för de projekt man söker stimulansbidrag till. I ärendet ska projekten redovisas med omfattning, tidplaner m m. Genomförandegruppen

har under året utarbetat anvisningar för rutiner vid ansökan av stimulansbidrag. Vid inrättande av gruppboendena ska ett sk genomförandebeslut fattas av stadsdelsnämnderna.

Genomförandegruppen gör bedömningar av stadsdelsnämndernas ansökan om stimulansbidrag. Gruppen ska ge omdöme om varje ny- och ombyggnad och då beakta projektets kvalitet och ekonomi, lokalernas standard, boendets användning och behov samt om den föreslagna verksamheten är den som passar bäst i den aktuella lokalen. Beslut om bidragen fattas av kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Hittills har beviljats 51,6 mnkr i stimulansbidrag. Ytterligare in-tecknat är 44,5 mnkr. Det innebär att det återstår 199,6 mnkr av stimulansmedlen.

I budget 2005 anges att stimulansmedel ska omfatta olika former av boenden till funktionshindrade.

Förmedlingsgrupper

Parallellt med arbetet i genomförandegruppen har möten ägt rum med stadsdelsförvaltningarnas förmedlingsgrupper. Deras uppgift är att över staden förmedla särskilda boendeformer enligt särskilda riktlinjer. Kommunstyrelsen har under året beslutat om nya "Principer för förmedling av bostäder med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder".

Under året har Genomförandegruppen lämnat information till och samrått med den referensgrupp som utsetts av socialtjänstnämndens handikappråd att följa arbetet med utbyggnadsfrågor.

Bostäder åt psykiskt funktionshindrade

Kommunstyrelsens handikappråd beslöt den 15 december 2004 att lämna följande skrivelse.

I Stockholm finns det många psykiskt funktionshindrade som far mycket illa. Orsaken till detta är svår att överblicka. Kommunstyrelsens handikappråd har vid flera tillfällen diskuterat ett sätt att göra livet bättre för dem och det är att se till att de får en bra bostad.

Rådet vill att kommunstyrelsen uppdrar åt stadsdelarna, att mer aktivt införskaffa lägenheter åt psykiskt funktionshindrade. Inköpen kan finansieras med pengar som GFK har för just sådana här insatser.

Det är nu dags att staden visar i handling vad man säger gällande gruppen psykiskt funktionshindrade.

REMISSER

Lägesrapport från genomförandegruppen för utbyggnad av bostäder med särskild service till funktionshindrade

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 2 februari 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Utbyggandet av särskilda boenden har under flera år varit en av de centrala frågorna inom omsorg om funktionshindrade och kommer så att vara under ett antal år framöver. I genomförandegruppens rapport talas om en kraftigt ökad takt av utbyggnaden vilket är positivt. Under åren 2001-2004 byggdes i snitt 57 platser per år. För nästa fyraårsperiod 2005-2008 planeras i snitt 122 nya platser per år. Det är viktigt att denna ökade utbyggnadstakt hålls.

För att få en bra kontroll på att utbyggnaden sker i rätt takt instämmer stadsledningskontoret i socialtjänstnämndens yrkande om att socialtjänstförvaltningen får i uppdrag att systematisera insamlandet av uppgifter om behovet av särskilda boenden.

Värt att nämna i sammanhanget är att KF i budget 2004 gav KS i uppdrag att se över organisationen för samordningsgrupper och genomförande- och referensgrupper. I dagsläget finns dock inget färdigt förslag på hur en ny organisation kommer att se ut.

Bostäder åt psykiskt funktionshindrade

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och socialtjänstnämnden.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 11 april 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt stadens budget för 2005 ska stadsdelsnämnderna förbättra livssituationen för personer med psykiska funktionshinder bland annat genom utbyggnad av särskilda boendeformer. I bokslutet 2000 och 2001 avsattes sammanlagt 295,6 mnkr för att stimulera utbyggnaden av olika boendeformer för psykiskt och fysiskt funktionshindrade. Bostäder med särskild service är gemensam resurs för hela staden. Det är därför samtliga stadsdelsnämnders ansvar att boenden av olika former planeras och kommer till stånd för dessa målgrupper.

Enligt socialtjänstförvaltningens behovsbedömning finns det i staden ca 550 personer med psykiska funktionshinder som behöver olika former av stödboenden eller utökat boendestöd. Sedan år 2001 har sammanlagt 229 nya lägenheter färdigställts varav 61 lägenheter till personer med psykiska funktionshinder. Enligt socialtjänstförvaltningen pågår för närvarande arbete med ca 130 olika objekt omfattande ca 550 lägenheter varav 95 lägenheter är hittills avsatta till personer med psykiska funktionshinder.

Stadsledningskontoret kan konstatera att behovet av olika former av boenden för personer med psykiska funktionshinder är fortfarande stort. Enligt utbyggnadsplanerna kommer ett flertal lägenheter att färdigställas inom de närmaste åren för psykiskt och fysiskt funktionshindrade. Stadsledningskontoret anser det vara viktigt att samtliga stadsdelsnämnder fortsätter med sin planering av boenden för psykiskt funktionshindrade. Skrivelsen anses därmed vara besvarad.

Socialtjänstnämnden beslöt den 19 april 2005 att överlämna och återropa tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande av den 1 april 2005 har i huvudsak följande lydelse.

I stadens budget 2005 anges som ett uppdrag till stadsdelsnämnderna att ”fortsätta planeringen och utbyggnaden av särskilda boendeformer för psykiskt funktionshindrade. Socialtjänstnämnden har fått i uppdrag att ansvara för utvecklandet av fler boendeformer för personer med psykiska funktionshinder. Under kommunstyrelsen finns avsatt särskilda medel för att stimulera utbyggnaden av bostäder med särskild service för funktionshindrade samt till hemlösa med psykiska funktionshinder.

I slutet av år 2004 bodde ca 800 personer med psykiska funktionshinder i bostad med särskild service eller stödboende. I HVB fanns 325 personer. Ca 1185 personer hade boendestöd. Sedan år 2001 har i staden tillkommit 61 lägenheter i särskilt boende för psykiskt funktionshindrade.

En genomförandegrupp för utbyggnad av bostäder med särskild service till funktionshindrade, som leds av socialtjänstförvaltningen, arbetar sedan 2001 med att på övergripande nivå inventera möjliga objekt, utarbeta olika programunderlag, granska projektens kvalitet och underlätta genomförande. I arbetet ingår att utveckla fler och alternativa boendeformer för såväl psykiskt som fysiskt funktionshindrade som underlag för utbyggnaden görs behovsbedömningar. Efter diskussioner med stadsdelsförvaltningarna och enheten för hemlösa har framkommit att

det i staden, inom en treårsperiod, finns behov av olika former av stödboenden och utökat boendestöd för ca 550 personer med psykiska funktionshinder. Ca 240 av dessa behöver boende med mer omfattande stöd. I antalet ingår personer som idag finns på sjukhem och HVB och som bedöms behöva annat boende. Det är svårt att få en exakt bild över hur behovet ser ut och ytterligare kartläggningar görs för närvarande av behovet av boenden för psykiskt funktionshindrade.

Det är angeläget att i staden årligen på ett mer systematiskt och enhetligt sätt inhämta uppgifter om behovet av särskilda boenden för olika målgrupper. Socialtjänstnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att ta initiativ till att ”systematisera insamlandet av uppgifter om behovet av särskilda boenden”. Denna fråga tas upp i ett särskilt ärende till socialtjänstnämnden i april 2005.

Det är hela stadens angelägenhet att bostäder med särskild service inrättas. För att stimulera utbyggnad har avsatts särskilda stimulansbidrag för boenden till fysiskt och psykiskt funktionshindrade liksom till hemlösa med psykiska funktionshinder.

För närvarande pågår arbete med ca 130 olika objekt som omfattar 550 lägenheter. I flera objekt har inte antalet lägenheter ännu fastställts eftersom det rör sig om nybyggnadsprojekt där byggstart beräknas ske senare. Det kan vara svårt att få genomslag för stadens samlade behov i den planering av boenden som sker på stadsdelsförvaltningarna. Socialtjänstförvaltningens uppfattning är att det i planeringen av särskilda boenden vore bra med en funktion där stadens samlade behov kan diskuteras, bedömas och samordnas.

När det gäller inköp av bostadsrätter, konstaterar Gatu- och fastighetskontoret, Gfk, i sitt tjänsteutlåtande att staden redan idag köper bostadsrätter på uppdrag av stadsdelsnämnderna. I sådana fall tecknas hyresavtal (villkor regleras i av kommunstyrelsen fastställd hyresprincip) mellan fastighetsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen. Hittills har enligt Gfk staden inte köpt gamla bostadsrätter, men uppger att även detta kan vara möjligt. Höga ombyggnads- och anpassningskostnader liksom prisbilden i Stockholms innerstad kan, enligt Gfk, dock medföra att det blir svårt att ekonomiskt försvara sådana inköp.

Av de 550 planerade lägenheterna är hittills 95 lägenheter avsatta till psykiskt funktionshindrade. Förvaltningen delar handikapprådets synpunkter att det är angeläget att bygga olika former av boenden till psykiskt funktionshindrade. Ett sådant arbete pågår, men behöver ytterligare förstärkas, bland annat för att undvika placeringar på HVB. I det arbetet är det viktigt att också hitta samarbetslösningar med landstingets psykiatriska enheter. Socialtjänstnämnden har den 15 mars 2005 godkänt förslag till överenskommelse mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting om samverkan kring personer med psykiska funktionshinder och/eller beroendeproblematik. Överenskommelsen ska behandlas av kommunfullmäktige under våren 2005. I överenskommelsen anges bl a att båda huvudmännen ska bygga ut verksamheter i närområdet och samverka med stöd i boenden och i alternativa boendeformer.

RESERVATIONER M M

Lägesrapport från genomförandegruppen för utbyggnad av bostäder med särskild service till funktionshindrade

Socialtjänstnämnden

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v) och ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) enligt följande.

Det är mycket glädjande att utbyggnaden av särskilda boenden i staden skjutit fart. I Genomförandegruppens rapport pekas på vikten av att uppgifter om behovet av särskilda boenden hämtas in på ett enhetligt och systematiskt sätt. Socialtjänstförvaltningen får därför i uppdrag att ansvara för att inhämtandet av uppgifter systematiseras.

Särskilt uttalande av vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) är av följande lydelse.

Alla skall ha rätt till ett bra boende. Inom handikappomsorgen ska valfrihet råda både vad avser val av boendeform, och rätt att välja boende i olika stadsdelar. För att detta ska vara möjligt krävs det att det finns boenden i den utsträckning som behövs. Det är därför mycket angeläget att staden vidtar ytterligare åtgärder för att öka utbyggnaden av bostäder med särskild service för funktionshindrade.

Funktionshindrade ska garanteras ett bra boende utifrån den enskildes behov. Bristen på platser i gruppboenden leder bland annat till att unga vuxna tvingas bo kvar på elevhem, trots att de behöver och önskar bo med andra vuxna människor i gruppboende. Andra bor kvar hemma hos sina föräldrar.

Det finns även ett stort behov av gruppboende, service/stödboende för gruppen *psyiskt* funktionshindrade. Denna grupp är idag mycket utsatt sedan man inom landstinget dragit ner på resurserna inom den psykiatriska vården.

Arbetet med utbyggnaden av bostäder för funktionshindrade kräver en betydligt mer långsiktig behovsanalys än vad som framgår av ärendet. Staden bör också ta fram en tidtabell för när platsbristen realistiskt kan vara åtgärdad.

En förutsättning för en bra utbyggnad av gruppboenden är att förslagen kommer in tidigt i planprocessen. Staden bör bevaka detta i ökad utsträckning för att säkerställa byggandet av fler gruppboendestäder.

Om vi lyckas i vår ambition att anpassa samhället efter allas behov kommer också kraven på specialinsatser att kunna minska. I framtiden ska inte en funktionsnedsättning behöva bli ett hinder för att fullgott eget boende. Nyproducerade flerfamiljshus och den yttre miljön kring bostäderna bör så långt det är möjligt anpassas till människor med funktionshinder. Det kommer dock alltid att finnas situationer som kräver ytterligare anpassning för att enskilda ska kunna klara sin vardag.

Det är viktigt att handikapporganisationer och anhörigföreningar medges möjlighet att delta i planeringen av boendet.